

Kitüntették a munkásörtség központi férfikarát

Csütörtökön a munkásörtség parancsnokképző iskolájában rendezett ünnepi egygyűlésen adták át a Nép-köztársaság Elnöki Tanácsa által adományozott Vörös Csillag érdemrendet a munkásörtség központi férfikarának.

Az ünnepségen — amelyen részt vettek a kórus alapító tagjai és azok a zeneszerzők, költők is, akik a két évtized alatt gazdagították a kórus repertoárját, Révész László Liszt-díjas művészeti vezető emlékezett meg a több mint 900 hazai és külföldi koncertet maga mögött tudó, 1957-ben alakult férfikar sikereiben gazdag múltjáról. Ezt követően Gáti József, a munkásörszágos országos parancsnokának helyettese ismertette a Nép-köztársaság Elnöki Tanácsának kitüntető határozatát, majd Ovári Miklós, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára nyújtotta át a magas kitüntetést Révész László művészeti vezetőnek, Papp Árpád, a munkásörszágos parancsnoka a kórus 30 alapító tagjának adta át a Húszéves Szolgálati Erdeméremet, s három kőrústagnak a Haza Szolgálati Erdemérem arany, illetve ezüst fokozatát. A kitüntetések átadása után Óvári Miklós méltatta az ének-karnak a kórusművészetben végzett kimagasló politikai és művészeti teljesítményét.

Az ünnepség végén a munkásörszágos kitüntetett központi férfikara nagyszerű műsort adott a meghívottak tiszteletére. (MTI)

országos parancsnoka a kórus 30 alapító tagjának adta át a Húszéves Szolgálati Erdeméremet, s három kőrústagnak a Haza Szolgálati Erdemérem arany, illetve ezüst fokozatát. A kitüntetések átadása után Óvári Miklós méltatta az ének-karnak a kórusművészetben végzett kimagasló politikai és művészeti teljesítményét.

Az ünnepség végén a munkásörszágos kitüntetett központi férfikara nagyszerű műsort adott a meghívottak tiszteletére. (MTI)

Népművészeti pályázat

A magyar népi díszítőművészet hagyományainak ápolása, a népművészeti alkotó tevékenység és széles körű népszerűsítése céljából Nyíregyházán közzétették a III. Országos Népművészeti pályázat kiírását. A nyíregyházi városi tanács, a Népművelési Intézet, a Hazafias Népront honismereti bizottsága és a Magyar Utörök Szövetségének budapesti és nyíregyházi elnöksége rendezésében az országos pályázatra és kiállításra gyermekjáték, hímzett és szőtt textilak, faragások, keramiák és egyéb — bőrművészet, képfestő — kategóriákban lehet nevezni. Az alkotásokat postán vagy személyesen 1977. május 30-ig kell eljuttatni a nyíregyházi városi művelődési központ címére: 4401 Nyíregyháza, Szabadság tér 9. Pf.: 53.

Emléktábla, képzőművészeknek

A magyar képzőművészet öt kiváló művésze; Iványi Grünwald Béla, Ferenczy Noémi, Medveczky Jenő, Szentiványi Lajos és Kmetty János emlékére csütörtökön márványtáblát lepleztek le az V. kerület Deák tér 3. számú ház falán, ahol félv századon át éltek, alkotak.

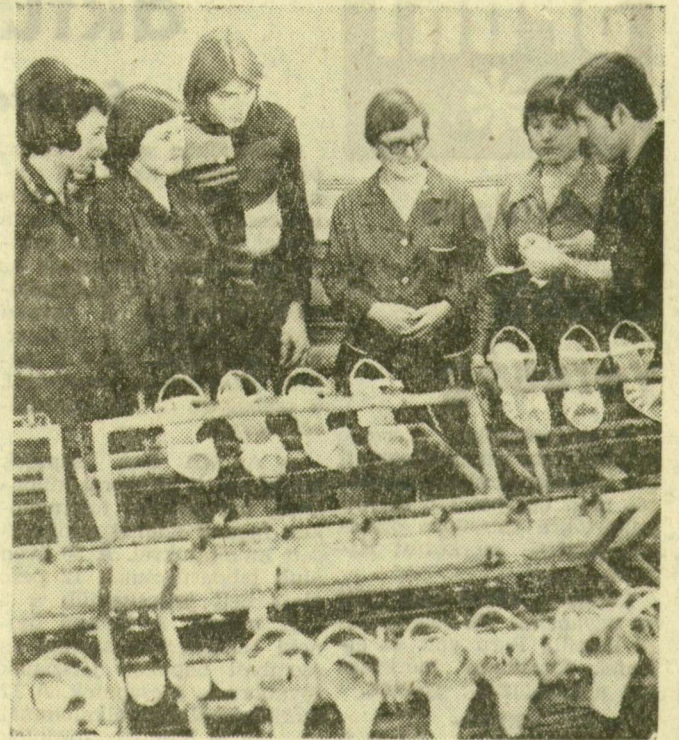
Az avatáson dr. Pogány Ö. Gábor, a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatója és Pethő Tibor, a Hazafias Népront Országos Tanácsának alelnöke méltatta az öt kiváló képzőművész művelődéstörténetünkben betöltött szerepét, munkásságát.

Ifjú tanítómesterek

Általában 30—35 éves koráig neveznek fiatalnak valakit. Erre a korosztályra jellemző, hogy tanul — vagyis tanítják. A nagyobb tapasztalatot adó évtizedek híján azonban igazi mesterek, tanítónak a legtrikább esetben minősíthetjük őket. De kivétel talán itt is akadhat.

A Minőségi Cipőgyár szegedi gyáregységében „aljazónak” nevezik a tulajdonképpen összeszerelő üzemrészt: itt nyer végleges formát a cipő. *Strasinszki Sándorné* szakszervezeti titkár szerint ebben a műhelyben jó néhány éven át szinte lehetetlennek tűnt szocialista vagy annak ígérkező brigád létrehozása, az „aljazónak” följebbre kellett volna tehát kerülnie a brigádmozgalmában. Aztán 1974-ben megalakult itt egy brigád. Tagjai nemcsak fiatalok, de szinte a legfiatalabbak: az átlagéletkor 22 év, maga a brigádvezető is csak 27 éves.

A Ságvári Endre ifjúsági brigád leginkább arról nevezetes, hogy voltaképpen megelőzték a csepeleket: január 15-én, termelési tanácskozáson tett javaslatot vezetőjük, *Holb István, Szentesi Jánosné* szocialista brigádvezetővel együtt munkaverseny indítására, amelyet nemcsak a Nagy Októberi Szocialista Forradalom közelgő, 60. évfordulójával, hanem a KISZ 20. születésnapjával is indokoltak. Amikor aztán a csepelek országos felhívása napvilágot látott, szinte ismerősként csatlakoztak hozzá.

Némi kiegészítő az ismerkedéshez: a brigád kilenc tagú, két férfi és hét nő. Tavaly 102 százalékos teljesítményt mondhattak magukénak, 2670 pár cipő több lettermelését — és mintegy 300 társadalmimunka-órát. Két év alatt végzett munkájukkal, társadalmi aktivitásukkal bebizonyították: az „aljazó” sem lehet annyira alul, hogy ne lehetne itt is elérni valamit.

„A Ságvári Endre ifjúsági brigád felhívja a szocialista

brigádokat, hogy a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulója tiszteletére, a feladatok végrehajtása érdekében vállaljuk egy kommunista műszak ledolgozását. Fő feladataink között kell, hogy szerepeljen a minőség javítása, az exportkötelezettség határidőre történő kiszállítása, az exportbiztonsági tartalék csökkentése.”

— A KISZ-évfordulóra társadalmimunka-akciót vállaltunk, a kommunista műszak munkabérért pedig a gyáregységünk által patronált gyermekintézmények támogatására ajánlottuk fel — egészíti ki a felhívást Holb István. — Részt veszünk a „Kiváló Ifjúmunkás” és az újtömörzsgalomban, indulunk a „Munka és műveltség” vetélkedőn is. Ötletekkel szeretnénk segíteni a jobb munkaszervezésben. Ezzel a felhívással lényegében garanciát vállaltunk munkánk minőségére, tehát igencsak oda kell figyelni egymás munkájára is, sőt segítenünk is kell a másikat.

Sánta Erzsébet még nincs 18 éves, segéd munkásként egy éve tagja a brigádnak. — Tanulni akartam, eredetileg a szűcsiparban szerettem volna elhelyezkedni. Mielőtt ebbe az üzemrészbe kerültem, a tüzőműhelyben voltam. Itt csupa fiatal van, jó velük együtt dolgozni, de azért ha újra kezdeném, inkább tanulnék.

Holb István előzőleg elmondta, hogy a brigádból jelenleg ketten tanulnak a szakmunkás-továbbképző iskolában. Erzsébet előtt is nyitva tehát az út — de tanulni legszűkebb munkahelyi kollektívájától is tud — és nemcsak ő. A Ságvári brigád a harmas jelszót — szocialista módon tanulni, dolgozni és élni — egy negyedikkel egészítette ki, amint erről a brigádnapló tanúsodik. Ez: *tanítani*. S ilyen fiatalon is, így — már nemcsak egymást taníthatják.

N. I.

D. L.

Ülésezett a megyei NEB

A Csongrád megyei és a városi bizottságok tavalyi munkáját összegző-értékelő beszámolót, valamint az 1976-os év vizsgálati tapasztalatairól szóló jelentést tárgyalta meg tegnapi, csütörtök délutáni ülésén a Csongrád megyei Népi Ellenőrzési Bizottság. Balázs Lajos elnökletével. A bizottságok szervezeti munkáját, a társadalmi szervekkel való kapcsolatát, a központi, a megyei téma- és célvizsgálatok, valamint az utóvizsgálatok hatását is elemző összesítő többek között megállapítja: a vizsgálatok színvonalának emelkedését igazolja, hogy a bizottságok megállapításait, s javaslatait az érdekeltekkel megbeszéltek, s így a NEB ülésen már a szükséges ajánlásokat fogalmazhatta meg a testület.

A megyei NEB tavalyi vizsgálati tapasztalatait négy téma — a gazdálkodás hatékonysága, a beruházások helyzete, a gazdálkodási fogelman és a lakosság életkörülményeinek alakulása — köré csoportosította. A Közgazdasági Társasággal és az MTESZ-szel közösen rendezett előadásain pedig nemcsak a vizsgálatokban érdekelték, hanem a többi gazdálkodó szerv vezetői is megismerhették a NEB javaslatait. A megyei Népi Ellenőrzési Bizottság tegnapi ülésén megtárgyalta a közérdekű bejelentések és panaszok intézéséről készült beszámolót is.

Enyhe január

Az elmúlt január változékony és országszerte enyhe időjárást hozott. A december végi kemény hideg után már másodikára megnyűlt az idő — és eltekintve az 5—10-e és 19—21-e közötti rövidebb hideg szakaszoktól, tartósan enyhe, jobbára csapadékos és az óceáni légtömegek folyamatos beáramlása miatt változékony jelleű időjárás uralkodott. Különösen enyhe volt a 12—15-e és a 23—30-a közötti időszak, amikor a hőmérséklet napi középértékét 3—7 C-fokkal voltak az évszaknak megfelelő szint fölött. A hónap utolsó hetének szokatlan enyhésére jellemző, hogy a hőmérséklet csúcserkéi az ország túlnyomó részén 10—14 C-fokig emelkedtek, ami megfelel a március közepén szokásos nappali felmelegedésnek. A tavaszi enyhéséget 30-án az ország déli-délnyugati területein, Somogyzsb, Pécs, Siklós és Mohács térségében zivatarok és jégesők is kísérték. A hőmérséklet havi középértékei a tartós enyhe időjárás miatt országszerte jelentős mértékben, 1,5—2,5 C-fokkal voltak magasabbak a szokásos átlagnál.

21-én, amikor viszont kiadós havazások léptek fel. A lehullott havi csapadékmennyiség a Duna—Tisza közének középső és déli területeit kivéve országszerte felülmúlta a sok évi átlagot, a Tiszántúl keleti részén, az Északi-Középhegység térségében és a Dunántúl nyugati peremén a szokásos mennyiség kétszeresét is meghaladó havi összegeket regisztráltak.

A Dél-Alföld csapadékvizonyairól a következő adatok tájékoztatnak: Bácsalmás 29 mm (79%), Kiskunhalas 33 mm (91%), Kiskunfélegyháza 29 mm (87%), Kistelek 30 mm (81%), Sentes 33 mm (95%), Szeged 34 mm (100%), Makó 38 mm (105%), Mezőhegyes 50 mm (136%), Orosháza 50 mm (152%). Mint látható, a terület nagy részén mérsékelt csapadékmennyiség mutatkozott, csak a tiszántúli rész kapott bővebb csapadékot.

Szegeden a havi közép-hőmérséklet 1,2 C-fok volt, a sok évi átlagnál 2,4 C-fokkal magasabb. A hőmérséklet maximuma 13 C-fok volt, ezt 30-án jegyezték fel, a minimum hőmérsékletet —16 C-fokot, 1-én regisztrálták. A napsütéses órák havi összege városunkban 55 volt, ami a sok évi átlaghoz (64 óra) viszonyítva 14 százalékos hiányt jelent.

Dr. Péczely György egyetemi tanár

Opera és koncert

A MÁSIK BAJTAL. Amikor a színház operatársulata (rég és hasznos tradícióhoz híven) *Donizetti* vígoperájának, a *Szerelmi bájital*nak ideji bemutató értékű fölújításához két teljes szereposztást hirdettek, ki gondolhatta, hogy az influenzavírusok „átírják” a műsornaptárt. Így a Bájitalnak több előadása elmaradt, s még a közelmúltban is, mikor a másik garnitúra végre fölállhatott, sem múltak el izgalommentesen az előadás előtti pillanatok: az ifjú tenoristareményesség, *Fekete Imre*, nem vállalhatta, *Réti Csaba* énekelte Nemorinót. Betegségéből alig korábban fölépülve, mondhatni szenzációsan, valószínűleg legjobb szerepe ez. *Sinkó Györgynek* sem kevésbé testhezálló buffófigurá Dulcamara, s hogy basszusának fazonja más, mint az ugyancsak kitűnő *Gregor Józsefé*, élvezetes lehetőség nyílt ugyanannak a szerepnek kétféle megközelítésében gyönyörködni. *Fekete Mária* (Adina) otthonos, föl-szabadult és nagyon érzékeny színpadi játéka csak részben tudta feledtetni, hogy szopránja az utóbbi évek során bizony megkopott, elhasználódott. Remekül indít, később is nagyszerű pillanatokot hagy a hallgatásban *Börsök István* Belcoréja, elsősorban az átlagon felüli tartalmas baritonjának színeivel, s bár szerepe nem igazán nagy, időnként el-el-tűnedezik. Régóta kétely, vajon miért, hiszen láthatóan sokkal több van benne, mint amit hosszú ideje szegedi operaszínpadon nyújt, azokon a deszkákon, ahol lassan fél évtizede látványosan fölfeledtetett, s amelynek azóta is egyik legjelesebb ígérete. A vártnál némileg

halványabbnak tűnt *Bálint Ilona* Gianettája is. Az előadás új karmestere, *Dékány Endre* most mutatkozott be operában. Vitatható, vajon a Szerelmi bájital-e az a bizonyos mély víz, ahol úszni kell tanulni a dirigensek, mindenestre a karigazgatói tiszteből előlépett *Dékány Endre*, „nem fulladt bele”, jölehet, éppen a kórusok egyikében-másikában „úszott el” majdhogynem az egész együttes. Bemutakozása azért reményt keltő, jó keze és eléggé megbízhatónak tetsző stílusérzéke van, melyekhez mindenekeelőt operai rutint kell szereznie.

SZEGEDI MŰVÉSZEK közreműködésével zajlott le a filharmonia kamarabérelti estje szerdán, a Tisza-szállóban (megelőzően ugyanez a műsor ment Makón). Nemcsak a program — *Vivaldi, Britten, Kadosa, Sosztakovics* művei —, de az általa fölki-nált lehetőségek változatosága, érdekessége, nem mindennapi feladatokat hordozó igénye is üdítően hatott a *Szalatsy István* dirigálta koncerten, ahol a Szegedi Kamarazenekar és Fúvósötös tagjai külön-külön is szőhöz jutottak. *Vivaldi h-moll concerto grossójában* ugyan egyenetlenül hatottak az egyéni kvalitásokra építő szőlők, *Kadosa Pál* parányi tétélekből fűzött hangulatos *Szerenádjának* tolmácsolása viszont a szegedi kamaragyütteseknek feltétlenül dicsegetére válik. A különleges Britten tenor hangra, kúrtre és vonóskarra komponált *Szerenádja* volt meg *Sosztakovics Versenyműve* zongorára, trombitára, zene-karra. Mindkét műben két-

Zenei naptár

két vezető szólam, melyek önállóan is hegemon természetűek, nem lebecsülendő stílári feladatot rónak az előadókra, szólistákra, együttesre, kiváltképp pedig a karmesterre. Azon túlmenően persze, hogy a Britten-kompozíció elsősorban intonációs nehézségeivel, *Sosztakovics* pedig ritmikai fegyelmével támaszt rendkívüli próbatételt a szólistáknak.

Szalatsy István fölkészült, precízen, érzékenyen dirigált, s a Britten-szerenád tenoristájára, *Réti Csabára*, kúrtszólistájára, *Király Istvánra* sem lehet panasz. Összhatásában mégis a *Sosztakovics* versenymű előadása tűnt meggyőzőbbnek, a trombitán játszó *Frontó Pál*, kiváltképp pedig *Bódás Péter* jóvoltából. Bódás az évek során szemünk láttára értt be a jó zongoristából kitűnő művésszé, s ma már tulajdonképpen mindent tud, amit az első vonalbelieknek tudnia kell: szuverén gondolata van a művekről, és azt szuggesztíven képes tolmácsolni.

Napközök és gondok

Az utóbbi két évtized számszerű adatai a napközi otthoni hálózat ugrásszerű fejlődéséről tanúskodnak. Húsz esztendővel ezelőtt az általános iskolai tanulóknak 3, tíz esztendeje 12,7, a jelen tanévben pedig már 32,3 százaléku napközis.

Számottevő volt a fejlődés az utóbbi egy évben is. Az előző tanév több mint 9,5 ezer napközis csoportjával szemben ma több mint 10 360 csoport működik, és 23 ezerrel több, összesen 347 ezer tanuló jár napközibe. Több-ségük, 254 ezer alsó tagozatos. Az egész napos nevelés különböző formáiban része-

sülőknek mintegy 70 százaléka fizikai dolgozók gyermeke.

Felgyorsult az utóbbi években a napközi otthonok fejlesztése Csongrád megyében is. Az általános iskolások 38,3 százalékát tudták felvenni, igaz, nem ritkák a magas létszámmal működő csoportok. Es vannak olyan községek is — Forráskút, Bokros, Felgyő például —, ahol még nem működik napközi. Helyhiány miatt a nagyobb városokban több száz gyereket, Szegeden több mint 600-at kellett elutasítani. (MTI)